

ΥΠΕΡ ΠΙΣΤΕΩΣ ΚΑΙ ΠΑΤΡΙΔΟΣ ΟΜΟΛΟΓΙΕΣ ΤΩΝ ΑΓΩΝΙΣΤΩΝ ΤΟΥ 1821

«Είναι θέλημα Θεού. Είναι κοντά μας και βοηθάει, γιατί πολεμάμε για την πίστι μας, για την πατρίδα μας, για τους γέροντες γονιούς, για τα αδύνατα παιδιά μας, για την ζωή μας, την λευτεριά μας...Και όταν ο δίκαιος Θεός μας βοηθάει ποιος εχθρός ημπορεί να μας κάνει καλά...;».

(Θεόδωρος Κολοκοτρώνης)

«Μάχου υπέρ πίστεως και Πατρίδος...Είναι καιρός να αποτινάξωμεν τον αφόρητον ζυγόν, να ελευθερώσωμεν την Πατρίδα, να κρημνίσωμεν από τα νέφη την ημισέληνον, δια να υψώσωμεν το σημείον, δι' ου πάντοτε νικώμεν, λέγω τον Σταυρόν...».

(Αλέξανδρος Υψηλάντης)

«...Έλληνες ποτέ μην ξεχνάτε το χρέος σε θεό και σε Πατρίδα! Σ' αυτά τα δύο σας εξορκίζω ή να νικήσουμε ή να πεθάνουμε κάτω από την Σημαία του Χριστού»

(Γρηγόριος – Δικαίος Παπαφλέσσας)

«Όταν σηκώσαμεν την σημαίαν εναντίον της τυραγνίας ξέραμεν ότι είναι πολλοί αυτείνοι και μαχητικοί κι' έχουν και κανόνια κι' όλα τα μέσα. Εμείς ούλα είμαστε αδύνατοι. Όμως ο θεός φυλάγει και τους αδύνατους, κι' αν πεθάνωμεν πεθαίνομεν δια την Πατρίδα μας, δια την θρησκείαν μας και πολεμούμεν όσο μπορούμε εναντίον της τυραγνίας κι' ο θεός βοηθός...».

(Στρατηγός Μακρυγιάννης)

«...Ὡς Χριστιανὸς ὀρθόδοξος καὶ υἱὸς τῆς ἡμετέρας Καθολικῆς καὶ Αποστολικῆς Εκκλησίας, ὀρκίζομαι ..να διαμείνω πιστὸς εἰς τὴν Θρησκείαν μου καὶ εἰς τὴν Πατρίδα μου. Ὀρκίζομαι νὰ χύσω καὶ αὐτὴν τὴν υστέρᾳ ρανίδα τοῦ αἵματός μου ὑπὲρ τῆς Θρησκείας καὶ τῆς Πατρίδος μου. Νὰ χύσω τὸ αἷμα μου, ἵνα νικήσω τοὺς ἐχθροὺς τῆς Θρησκείας μου ἢ νὰ ἀποθάνω ὡς Μάρτυς διὰ τὸν Ἰησοῦν Χριστόν...».

(Θ ὄρκος τῶν Ἱερολοχιτῶν)

«Νέοι, πρέπει νὰ φυλάξετε τὴν πίστη σας καὶ νὰ τὴν στερεώσετε, διότι, ὅταν ἐπιάσαμε τὰ ἄρματα, εἶπαμε πρῶτα ὑπὲρ ΠΙΣΤΕΩΣ καὶ ἔπειτα ὑπὲρ ΠΑΤΡΙΔΟΣ...»

«Ὡς μία βροχὴ ἔπεσεν εἰς ὅλους μας ἡ ἐπιθυμία τῆς ἐλευθερίας μας, καὶ ὅλοι, καὶ ὁ κλήρος μας καὶ οἱ προεστοὶ μας καὶ οἱ καπεταναῖοι καὶ οἱ πεπαιδευμένοι καὶ οἱ ἔμποροι, μικροὶ καὶ μεγάλοι, ὅλοι ἐσυμφωνήσαμε εἰς αὐτὸ τὸ σκοπὸ καὶ ἐκάμαμε τὴν Ἐπανάσταση...».

(Θ. Κολοκοτρώνης)

«...Ἡ τυραγνία τῶν Τούρκων – τὴν δοκιμάσαμε τόσα χρόνια – δὲν υποφέρονταν πλέον. Καὶ δι' αὐτὴν τὴν τυραγνία, οπού δὲν ορίζαμεν οὔτε βίον οὔτε τιμὴ οὔτε ζωὴ (ξέραμεν κι' ὅτ' ἡμασταν ολίγοι καὶ χωρὶς τὰ ἀναγκαῖα τοῦ πολέμου) ἀποφασίσαμε νὰ σηκώσομεν ἄρματα ἐναντίον τῆς τυραγνίας. Εἴτε θάνατος εἴτε λευτεριά».

(Ἰω. Μακρυγιάννης)

« Ὁ Ἐφορος τῆς Ελλάδος θεὸς ἐνέπνευσεν εἰς τὰ καρδίας τῶν ἐχθρῶν μας ἄκραν δειλίαν καὶ φόβον. Ἐλπίζω δε ἐντὸς ολίγου, με τὴν βοήθειαν τοῦ Τιμίου Σταυροῦ καὶ τῶν θεοπειθῶν τῆς πατρίδος ευχῶν, νὰ σας χαροποιήσω...».

(Ανδρέας Μιαούλης)

«Μία δύναμις με άρπαξε από την λιτανεία πριν φύγουμε από τα Ψαρά για την Χίο. Μία δύναμις θεϊκή με γιγάντωσε...Αυτή η θεία δύναμις μου έδωσε θάρρος δια να φθάσω με το πυρπολικό μου στην Τουρκική Ναυαρχίδα...Οι Τούρκοι ήταν τόσοι ώστε εάν έπτυον επάνω μας θα μας έπνιγαν αναμφιβόλως...Εις το όνομα του Κυρίου φώναξα εκείνη τη στιγμή. Έκανα τον Σταυρό μου και πήδηξα στη βάρκα. Οι φλόγες του πυρπολικού μεταδόθηκαν στην Ναυαρχίδα που τινάχθηκε στον αέρα και παρέσυρε στον θάνατο χιλιάδες Τούρκους...».

(Κωνσταντίνος Κανάρης)

«Έκατσα που εσκαπέτισαν με τα μπαϊράκια τους απεκατέβηκα κάτω. Ήταν μιά εκκλησία εις τον δρόμον, η Παναγία στο Χρυσοβίτσι, και το καθησιό μου ήτο όπου έκλαιγα την Ελλάς...Σίμωσα, έδεσα το άλογό μου σ' ένα δένδρο, μπήκα μέσα και γονάτισα. Παναγία μου είπα από τα βάθη της καρδιάς μου και τα μάτια μου δάκρυσαν. Παναγία μου βοήθησε και τούτη τη φορά τους Έλληνες να

ψυχωθούν. Έκανα το Σταυρό μου, ασπάσθηκα την εικόνα της, βγήκα από το εκκλησάκι, πήδηξα στο άλογό μου και έφυγα. Σε λίγο μπροστά μου ξεπετάγονταν οχτώ αρματωμένοι, ο εξάδελφός μου ο Αντώνης Κολοκοτρώνης και επτά ανήψια του. – Κανείς δεν είναι στην Πιάνα, μου είπε ο Αντώνης. Ούτε στην Αλωνίσταινα. Είναι φευγάτοι. – Ας μη είναι κανείς αποκρίθηκα. Ο τόπος σε λίγο θα γιομίσουν παλληκάρια...Ο θεός υπέγραψε την λευτεριά της Ελλάδος και δεν θα πάρη πίσω την υπογραφή του».

(Θεόδωρος Κολοκοτρώνης)

«Χωρίς αρετή και πόνο εις την πατρίδα και πίστη εις την θρησκεία τους έθνη δεν υπάρχουν».

«...Κι' αν είμαστε ολίγοι...παρηγοριώμαστε μ' έναν τρόπον, ότι η τύχη μας έχει τους Έλληνες πάντοτε ολίγους. Ότι αρχή και τέλος, παλαιόθεν και ως τώρα, όλα τα θερία πολεμούν να μας φάνε και δεν μπορούνε, τρώνε από μας και μένει και μαγιά. Και ολίγοι αποφασίζουν να πεθάνουν, κι'όταν κάνουν αυτείνη την απόφασιν, λίγες φορές χάνουν και πολλές κερδαίνουν...».

«...Τούτην την πατρίδα την έχομεν όλοι μαζί, και σοφοί κι' αμαθείς και πλούσιοι και φτωχοί και πολιτικοί και στρατιωτικοί και οι πλέον μικρότεροι άνθρωποι, όσοι αγωνιστήκαμεν, αναλόγως ο καθείς, έχομεν να ζήσωμεν εδώ. Το λοιπόν δουλέψαμεν όλοι μαζί, να την φυλάμε κι' όλοι μαζί και να μη λέγη ούτε ο δυνατός «εγώ», ούτε ο αδύνατος. Ξέρετε πότε να λέγει ο καθείς «εγώ»; Όταν αγωνιστή μόνος του και φκειάση, ή χαλάση, να λέγη εγώ, όταν όμως αγωνίζονται πολλοί να φκειάνουν, τότε να λένε «εμείς». Είμαστε εις το «εμείς» κι' όχι εις το «εγώ». Και εις το εξής να μάθωμεν γνώση, αν θέλωμεν να φκειάσωμεν χωριόν, να ζήσωμεν όλοι μαζί...».

(Ιω. Μακρυγιάννης)

«Το Ελληνικόν Έθνος, αφ' ού υπέκυψεν εις τον βάρβαρον και σκληρότατον ζυγόν της Οθωμανικής τυραννίας, υστερήθη όχι μόνον την ελευθερίαν του, αλλά και παν είδος μαθήσεως...και ήτον ενδεχόμενον να εκλείψη διόλου από το Έθνος η Ελληνική γλώσσα, εάν δεν την διέσωζεν η Εκκλησία προς ήν οφείλεται και κατά τούτο ευγνωμοσύνη».

(Ο Παλαιών Πατρών Γερμανός)

«Μόνον του Ευαγγελίου η διδαχή εμπορεί να σώση την αυτονομίαν του Γένους, όταν μάλιστα κηρύττεται από ποιμένας φίλους της αληθείας και της δικαιοσύνης»

(Αδ. Κοραής)

«...Τούτο παρακαλώ να τους παραγγείλετε να πράττωσιν εις το εξής, παριστάνοντες εις αυτούς, ότι πολεμούν όχι μόνον υπέρ πατρίδος, αλλά και υπέρ πίστεως».

(Αδ, Κοραής προς Γ.Κουντουριώτην, 1824)

«...Μόνη η δικαιοσύνη φέρει την ελευθερίαν, την δύναμιν και την ασφάλειαν. Όπλα χωρίς δικαιοσύνην, γίνονται όπλα ληστών, ζώντων εις καθημερινόν κίνδυνον να στερηθώσι την δύναμιν από άλλους ληστάς, ή και να κολασθώσιν ως λησταί από νόμιμον εξουσίαν. Η ανδρεία χωρίς την δικαιοσύνην είναι ευτελής

προτέρημα, η δικαιοσύνη, αν εφυλάσσετο από όλους, ουδέ χρείαν όλως είχε της ανδρείας. Και αυτή του θεού η παντοδυναμία ήθελ' είσθε χωρίς όφελος διά τους ανθρώπους, αν δεν ήτον ενωμένη με την άπειρον δικαιοσύνην του...».

(Αδ, Κοραής προς Οδυσσέα Ανδρούτσον, 1824)

«...Αχ, διά τους οικτιρμούς του θεού, ο οποίος είναι όλος αγάπη, διά το όνομα της Πατρίδος, η οποία είναι όλη αρετή, ας καθαρίσωμεν την ψυχήν μας, και εις αυτήν την ώραν του κινδύνου, από τον ρύπον της διχονοίας, ας θάψωμεν εις τον τάφον της λησμονησίας τα άγρια και ανόητα πάθη μας, ας πλύνωμεν τας μεμολυσμένας καρδίας εις το ιερόν λουτρόν της αγάπης, ο πατριωτισμός ας λαμπρύνη, εις το εξής τον θολωμένον νουν μας, η ειλικρίνεια ας βασιλεύση εις την καρδίαν μας, η αγάπη κα η σύμπνοια ας προπορεύωνται, ως νεφέλη πυρός, όλων των βουλών μας και όλων των έργων μας».

(Σπ. Τρικούπης)

«Κι' όσο αγαπώ την πατρίδα μου δεν αγαπώ άλλο τίποτας. Ναρθή ένας να μου ειπή ότι θα πάγη ομπρός η πατρίδα, στρέγομαι να μου βγάλη και τα δυό μου μάτια. Ότι αν είμαι στραβός, και η πατρίδα μου είναι καλά, με θρέφει, αν η πατρίδα μου αχαμνά, δέκα μάτια νάχω, στραβός θανά είμαι. Ότι σ'αυτείνη θα ζήσω, δεν έχω σκοπό να πάγω αλλού».

(Ιω. Μακρυγιάννης)

«Είναι καιρός...να κρημνίσωμεν από τα νέφη την Ημισέληνον διά να υψώσωμεν το σημείον, δι' ού πάντοτε νικώμεν, λέγω τον Σταυρόν και ούτω να εκδικήσωμεν την πατρίδα και την ορθόδοξον ημών πίστιναπό την ασεβή των ασεβών καταφρόνησιν»;

(Αλ. Υψηλάντης)

«...Η ημέρα εκείνη, την οποίαν επιθυμούσαν οι πατέρες μας να την ιδούν, έφθασε και ο Νυμφίος έρχεται...Έφθασεν ο καιρός διά να λάμψη πάλιν ο Σταυρός και να λάβη πάλιν η Ελλάς, η δυστυχής Πατρίς μας, την ελευθερίαν της...».

«Ό, τι και αν εκάμαμεν, είτε εγώ, είτε οι συνάδελφοί μου, είτε ως εταίροι, είτε ως αγωνισταί, ήτο έμπνευσις και έργον της Θείας Προνοίας, και ουδέν ηθέλομεν πράξει άνευ της εμπνεύσεως ταύτης».

(Ανθιμος Γαζής)

«ΙΔΟΥ ο θεός μεθ' ημών, ος επάταξεν έθνη πολλά και απέκτεινε βασιλείς κραταιούς. Ο Παντοκράτωρ θεός δεν μας αφήνει εις την διάκρισιν του εχθρού. Αλλά είναι σύμμαχός μας, καθώς πολλάκις το είδομεν και άμποτε εις το εξής διά της δυνάμεως του τιμίου και ζωοποιού Σταυρού και διά της ενεργείας και γενναιότητός σας να αφανισθή ο εχθρός εξ ολοκλήρου...».

(Π. Μαυρομιχάλης προς τον Θ.Κολοκοτρώνη)

«ΧΩΡΙΣ αρετή και θρησκεία δεν σχηματίζεται κοινωνία, ούτε βασίλειον».

(Στρατηγός Μακρυγιάννης)

«Ο θεός είναι μετά της Ελλάδος και υπέρ της Ελλάδος και αύτη σωθήσεται. Επί ταύτης της πεποιθήσεως αντλώ πάσας μου τας δυνάμεις και πάντας τους πόρους».

(Ι. Καποδίστριας)

«Η Ιστορία και το μέλλον της Ελλάδος στηρίζονται πάνω σε τρεις λέξεις: Θρησκεία, Ελευθερία, Πατρίς».

(Παλαιών Πατρών Γερμανός)

«Έχασα τον σύζυγόν μου. Ευλογητός ο θεός! Ο πρεσβύτερος υιός μου έπεσε με τα όπλα ανά χείρας. Ευλογητός ο θεός! Ο δεύτερος και μόνος υιός μου, 14ετής την ηλικίαν, μάχεται μετά των Ελλήνων και πιθανώς να εύρη ένδοξον θάνατον. Ευλογητός ο θεός! Υπό το σημείον του Σταυρού θα ρεύση επίσης το αίμα μου.

Ευλογητός ο θεός! Αλλά θα νικήσωμεν ή θα παύσωμεν μεν ζώντες, αλλά θα έχωμεν την παρήγορον ιδέαν, ότι εν τω κόσμω δεν αφήσαμεν όπισθεν ημών δούλους τους Έλληνας».

(Λ. Μπουμπουλίνα προς τους πρόκριτους και δημογέροντες)

«Εγώ, η φαμίλια μου, τα' άρματά μου, ό,τι έχω είναι για την Ελλάδα».

(Θεόδωρος Κολοκοτρώνης)

Ορθόδοξος Φιλόθεος Μαρτυρία
Εκδόσεις "Ορθόδοξος Κυψέλη"